

INSTYTUT JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO W AMERYCE
POŚWIĘCONY BADANIU NAJNOWSZEJ HISTORII POLSKI

JÓZEF PIŁSUDSKI INSTITUTE OF AMERICA
FOR RESEARCH IN THE MODERN HISTORY OF POLAND, INC.
(English Summary - page 30)

BIULETYN

ROK LVIII (58)

LIPIEC 2001 - GRUDZIEŃ 2002

A NOT-FOR-PROFIT EDUCATIONAL INSTITUTION

(CONTRIBUTIONS ARE DEDUCTIBLE FOR INCOME TAX PURPOSES - 501(c)(3))

180 SECOND AVENUE, NEW YORK, NY 10003
tel. 212 505-9077, fax 212 505-9052, e-mail info@pilsudski.org

Rada Instytutu Piłsudskiego

Ewa Babiarz
Andrzej Beck
Danuta Cisek
Iwona Drąg Korga
Jacek Gałzka
Dr Maria Kapuścińska
Janusz Krzyżanowski
Prof. John Micgiel
Dr Stanisław Milewski
Stanisław Świdorski
Prof. Piotr Wandycz
Jan Więckowski
Dr Marek Zieliński

Zarząd Instytutu

Prezes – *Jacek Gałzka*
Wiceprezes – *Andrzej Beck*
Wiceprezes – *Danuta Cisek*
Sekretarz Zarządu – *Ewa Babiarz*
Wicedyrektor i Skarbnik – *Iwona Drąg Korga*
Członek Zarządu – *Jan Więckowski*

Instytut jest otwarty dla korzystających w poniedziałek, wtorek i środę od 10 rano do 5 po południu. Biuro czynne od poniedziałku do piątku w godzinach od 9 rano do 5 po południu.

Drogi Przyjacielu Instytutu,

Zapowiedziane zmiany w naszych archiwach dokonały się w ciągu roku 2002. Paweł Pietrzyk, kustosz Archiwum Państwowego w Łodzi przybył do Instytutu z końcem stycznia 2002. Po zamówieniu nowych regałów, teczek i pudeł bezkwasowych, opłaconych przez Fundację na Rzecz Nauki, Paweł Pietrzyk, stypendysta Fundacji Kościuszkowskiej, wspomagany przez wolontariuszy Instytutu, w ciągu kilku miesięcy zmodernizował archiwum Instytutu i stworzył spis komputerowy w bazie danych SEZAM. System ten jest używany przez polskie archiwa państwowe.

W styczniu 2002 Instytut otrzymał grant w wysokości \$18,000 od Fundacji Jurzykowskiego na stworzenie nowej strony internetowej (\$9,000), na sprzęt komputerowy (\$3,000) i drukarkę oraz (\$6,000) na wstępny zakup materiałów potrzebnych do zabezpieczenia kolekcji archiwalnej Powstania Śląskie (1918-1921). Kolekcja ta przy wsparciu Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych obecnie jest poddawana konserwacji i mikrofilmowaniu w Polsce, gdzie będzie dostępna dla wszystkich badaczy.

Z pomocą Pawła Pietrzyka Instytut zabrał się do intensywnej pracy nad dwujęzyczną stroną internetową. Mariusz Gawlik jest autorem projektu graficznego strony. Jak dotychczas, zebraliśmy wiele elementów na temat naszej strony: dziękujemy Panu Gawlikowi za bardzo dobrą robotę. Bardzo proszę o odwiedzenie naszej strony pod adresem www.pilsudski.org. Instytut prosi instytucje polskie i polonijne o wpisanie naszej strony na swoją listę *linków*. Prosimy również o komentarze na temat strony i sugestie.

Przygotowania do 60-lecia Instytutu w Stanach Zjednoczonych w roku 2003 i 80-lecia założenia poprzednika Instytutu czyli Instytutu Badań Najnowszej Historii Polski w Warszawie są już w pełnym toku. Specjalny komitet pod przewodnictwem wiceprezesa Andrzeja Becka zaplanował wystawy fotograficzno-historyczne w Polsce i w Stanach, uroczystość w Ambasadzie RP w Waszyngtonie, panel na zjeździe

Polskiego Instytutu Naukowego w Montrealu oraz imprezę w Konsulacie Generalnym RP w Nowym Jorku.

W roku 2002 Polsko-Słowiańska Federalna Unia Kredytowa na Greenpoincie dołączyła do grona naszych dobroczyńców radami co do inwestycji i pomocą finansową. Instytut dziękuje Prezesom Rady dr Tomaszowi Bortnikowi, jego następcy mecenasowi Markowi Zawisnemu oraz Danucie Siemińskiej Naczelnemu Dyrektorowi Wykonawczemu.

W styczniu 2003 przybyła do Instytutu, dzięki stypendium Fundacji Kościuszkowskiej Dorota Kotowicz, archiwistka z Bochni, by kontynuować prace archiwalne. Instytut rozpocznie również katalogowanie zbiorów bibliotecznych, a także przystąpi do sporządzania kolorowego katalogu zbiorów Instytutu.

Dziękujemy wszystkim naszym dobroczyńcom i sympatykom. Postępy w działalności Instytutu są wynikiem ich pomocy. Członkom Instytutu dziękujemy za zaufanie jakim nas darzą i prosimy o wsparcie w dalszych działaniach.

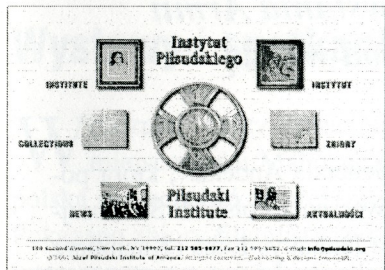
Z poważaniem,

Jacek Gałzka
Prezes

Działalność Instytutu od sierpnia 2001 do grudnia 2002

Nad działalnością bieżącą Instytutu czuwa prezes Jacek Gałązka oraz wicedyrektor Iwona Korga. Nadal korzystamy z pomocy naszych długoletnich wolontariuszy, którzy wykonują prace w biurze i w archiwum. Są to: Aleksandra Dul, Anna M. Dyba, Grażyna Jonkajtys – Luba, Krzysztof Langowski, Marta Łoch, Ryszard Ostrzycki, Jadwiga Pietraszewka, Beata Pociask, Andrzej i Alicja Ziobroń.

Nowa strona internetowa Instytutu

We wrześniu 2002 ruszyła witryna internetowa Instytutu pod adresem: www.pilsudski.org do odwiedzenia której serdecznie zapraszamy. Stronę graficzną przygotował Mariusz Gawlik z InternetPL.com, który jest także opiekunem strony.

Strona powstała dzięki grantowi Fundacji Jurzykowskiego oraz wyęczonej pracy Pawła Pietrzyka, prezesa Jacka Gałązki i Iwony Korga. Strona internetowa ma charakter informacyjny, prezentuje zbiory Instytutu oraz bieżące wydarzenia.

Ważniejsze wydarzenia z życia Instytutu

Obraz z galerii Instytutu w Ambasadzie RP w Waszyngtonie

7 listopada 2002 roku odbyła się ceremonia odsłonięcia wypożyczonego przez Instytut Piłsudskiego Ambasadzie RP w Waszyngtonie portretu księcia Kazimierza Lubomirskiego pierwszego pośła Polski Niepodległej w Stanach Zjednoczonych pędzla Tadeusza Styki. Dzieło

to zapoczątkuje powstanie galerii polskich posłów i ambasadorów w Waszyngtonie.

Ceremonii odsłonięcia dokonali wspólnie ambasador Przemysław Grudziński oraz wiceprezes Instytutu Andrzej Beck. Po ceremonii odbyła się sesja naukowa z udziałem prof. Mieczysława Biskupskiego, prof. Piotra Wandycza i dr Bogusława Winida poświęcona początkom dyplomacji polskiej w Stanach Zjednoczonych.

Portret Lubomirskiego pozostanie w Ambasadzie RP przez 3 lata, w tym czasie Instytut gości portret Fryderyka Chopina pędzla Ludwika Wawrynkiewicza. Jest to kopia słynnego portretu wykonanego przez Eugène Delacroix.

Wystawa z okazji 60-lecia powstania Armii Polskiej w Rosji Sowieckiej pod wodzą gen. Władysława Andersa

Instytut prezentuje wystawę pt. „Armia Generała Andersa”, która powstała dla upamiętnienia 60. Rocznicy utworzenia Polskich Sił Zbrojnych w ZSSR. Autorami wystawy są Grażyna Jonkajtys-Luba i Kazimierz Kardasiński, konsultację naukową przeprowadził Krzysztof Langowski, tłumaczenia przygotowała Krystyna Piórkowska.

Na 32 dużych planszach przedstawiono wybuch II wojny światowej, zsyłki Polaków na Syberię, powstanie i szlak bojowy Armii Polskiej pod

Otwarcie wystawy pt. "Armia
Polska w Rosji pod wodzą
gen. W. Andersa"
Konsulat Generalny RP w
Nowym Jorku, 4 X, 2002

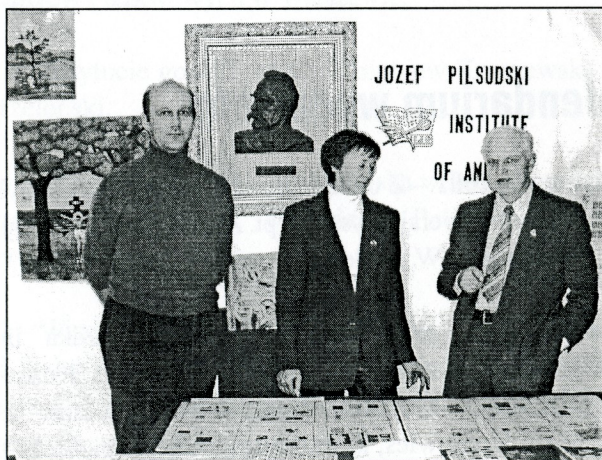
wodzą gen. Władysława Andersa. Jako baza źródłowa posłużyły materiały przechowywane w Instytucie Piłsudskiego, w siedzibie Stowarzyszenia Weteranów Armii Polskiej w Ameryce (SWAP) oraz w rękach prywatnych.

Wystawę zorganizował Instytut Piłsudskiego przy współpracy Stowarzyszenia Weteranów Armii Polskiej w Ameryce. Polskie Linie Lotnicze LOT oraz PEKAO Trading Corp. są sponsorami tej wystawy.

Wystawa w sierpniu gościła w Cleveland na zaproszenie Eugeniusza Bąka z Polish American Cultural Center, w październiku w Konsulacie Generalnym RP w Nowym Jorku, a w styczniu 2003 w Central Connecticut State University.

Wystawy i spotkania

W rocznicę Odzyskania Niepodległości 11 listopada 2001 r., w miejscowości Mahopac (Putnam County), gdzie powstała nowa polska społeczność, zaprezentowano ekspozycję ze zbiorów Instytutu. Pokazano zbiory filatelistyczne, karty, koperty oraz medale. Dużym zainteresowaniem wśród zwiedzających cieszyła się plansza z kartami zniszczonej Warszawy 1939-1945, nawiązywała ona tematycznie do wydarzeń 11 września w Nowym Jorku. Wystawę przygotował Andrzej Ziobroń przy pomocy Ewy Babiarcz.

Festiwal Kultury Polskiej w Mahopac, NY, jesień 2001
Na zdjęciu: Ewa Babiarcz,
Krzysztof Langowski, Andrzej Ziobroń

Na spotkanie opłatkowe w grudniu 2001 r., przygotowano małą ekspozycję widokówek pt. "Spacerkiem po Wilnie" połączoną z piosenkami litewskimi w wykonaniu Mariji Krupowies z Centrum Kulturalnego Uniwersytetu Wileńskiego. Wystawę przygotował opiekun zbiorów, Andrzej Ziobroń.

W maju 2002 r. odbyło się spotkanie pt. „Wieczór Lwowski”. Zaprezentowano zbiór pamiątek z obrony Lwowa, w tym unikalną kolekcję odznaczeń ze zbiorów prywatnych Zbigniewa Gajdy z Connecticut, wystawę akwarel lwowskich Ewy Rosiek-Buszko (krakowskiej artystki o lwowskich korzeniach) oraz małą ekspozycję pocztówek lwowskich ze zbiorów Instytutu. Ciekawy odczyt o zabytkach Lwowa Grażyny Jonkajtys-Luby wprowadził wszystkich w niezwykłą atmosferę tego jakże polskiego miasta. Imprezę zorganizowali Andrzej Ziobroń, Ewa Babiarcz i Krzysztof Langowski.

Jedną z prywatnych inicjatyw członków Instytutu, było zorganizowanie Klubu Kolekcjonerów oraz planowane utworzenie Centralnej Biblioteki Kolekcjonerskiej na Wschodnie Stany Ameryki. Klub zaczął działać w dniu 13 września 2002 roku, jego członkiem może zostać każdy kolekcjoner po wypełnieniu ankiety personalnej. Planuje się rozszerzenie jego działalności na cały świat poprzez pocztę elektroniczną. Rozpoczęcie działalności Klubu spotkało się z dużym zadowoleniem wśród kolekcjonerów, a zbiory Instytutu znacznie się powiększyły w zakresie literatury filatelistycznej. Klubem opiekuje się Andrzej Ziobroń.

Kalendarium wydarzeń:

10 listopada 2001 – Z okazji Dnia Niepodległości odbyła się prezentacja skróconej wersji wystawy pt. Armia Polska w Rosji Sowieckiej pod wodzą gen. W. Andersa.

8 grudnia 2001 – odbyła się tradycyjna „Gwiazdka” Instytutu, na którą przybyło około 100 osób. Udział wzięła Konsul Generalny RP Agnieszka Magdziak-Miszewska. Spotkanie uświetnił występ Marii Krupowies, która zaprezentowała piosenki z „pogranicza”.

- 25 lutego 2002** – w Instytucie gościł prof. Władysław Bartoszewski oraz minister Bogusław Winid.
- 22 marca 2002**- wspólnie ze Stowarzyszeniem Weteranów Armii Polskiej w Ameryce promocja filmu pt. „A Forgotten Odyssey” autorstwa Jagny Wright o wysyłkach Polaków na Syberię.
- 19 kwietnia 2002** – Spotkanie z prof. Juliuszem Łukasiewiczem, autorem książki pt. „Dziennik Żołnierza – pierwsza polska gazeta w Wielkiej Brytanii”. Wykład był bogato ilustrowany przezroczami.
- 2 maja 2002** – Z okazji obchodów Rocznicy Konstytucji 3 Maja Instytut zaprezentował koncert pieśni patriotycznej w wykonaniu znanego krakowskiego barda Pawła Orkiszka oraz wystawę prac malarskich Anny Maciejewskiej Dyby pt. „Wdzięczność i Pamięć”.
- 19 maja 2002** – „Wieczór Lwowski” w siedzibie Instytutu. Odczyt o zabytkach Lwowa wygłosiła Grażyna Jonkajtys-Luba. Spotkanie uświetniła wystawa akwarel Ewy Rosiek-Buszek pt. „Mój Lwów” oraz wystawa pamiątek lwowskich ze zbiorów Instytutu oraz kolekcji prywatnej Zbigniewa Gajdy. Kustosze wystawy –Andrzej Ziobroń.
- 21 maja 2002** – wizyta w archiwum Instytutu prof. Darii Nałęcz, Dyrektora Naczelnej Archiwów Państwowych w Warszawie.
- 11 czerwca 2002** – w Instytucie gościli senator Zbigniew Kruszewski i Ambasador Grzeloński.
- sierpień 2002** – prezentacja wystawy pt. „Armia Polska w Rosji Sowieckiej pod wodzą gen. W. Andersa” w siedzibie Polish American Cultural Center w Cleveland, Ohio.
- 11-14 września 2002** – Wicedyrektor Instytutu Iwona Korga wzięła udział w XXIV Sesji Stałej Konferencji Muzeów, Archiwów i Bibliotek Polskich na Zachodzie w Fawley Court pod Londynem. Instytut jest członkiem tejże organizacji od 1980 roku.

4 października, 2002 – odbyło się oficjalne otwarcie i pokaz wystawy pt. „Armia Polska w Rosji Sowieckiej pod wodzą gen. W. Andersa” w Konsulacie Generalnym RP w Nowym Jorku.

13 października 2002 – Pierwsze spotkanie Klubu Kolekcjonerów w Instytucie Józefa Piłsudskiego pod opieką Andrzeja Ziobronia.

3 listopada 2002 – Wieczór pieśni i poezji patriotycznej z okazji Święta Niepodległości Polski. Artyści Polskiego Instytutu Teatralnego: Nina Polan i Pablo Zinger wystąpili z programem pieśni legionowych. Zbigniew Gajda zaprezentował wystawę orderów. O orderze Orła Białego oraz Virtuti Militari opowiadał kustosz zbiorów medalierskich i filatelistycznych Instytutu – Andrzej Ziobroń.

19 listopada 2002- Wizyta w Instytucie członków Klubu Seniora „Krakus” z Centrum Polsko-Słowiańskiego .

1 grudnia 2002- Spotkanie Klubu Kolekcjonerów w Instytucie Józefa Piłsudskiego.

7 grudnia 2002 – tradycyjna „Gwiazdka” w siedzibie Instytutu z udziałem Konsula Generalnego RP w Nowym Jorku, Agnieszki Magdziak-Miszewskiej, prof. Władysława Bartoszewskiego oraz o. Krzysztofa Wieliczko.

„Gwiazdka” w Instytucie Piłsudskiego, 7 XII 2002 stoją m.in. (od prawej) prof. Janusz Walek, prof. Władysław Bartoszewski, Jacek Gałązka i Konsul Generalny RP w Nowym Jorku Agnieszka Magdziak-Miszewska

Publikacje własne Instytutu i o Instytucie:

Prof. Anna Cienciała z Uniwersytetu Kansas i prof. Piotr Wandycz emerytowany profesor Uniwersytetu Yale przygotowali do wydania zbiór artykułów stanowiących rozszerzoną wersję referatów konferencji pt. „Wojna polsko-bolszewicka 1919-1920 r. w ocenie historyków”. Konferencja ta odbyła się 20 listopada 2000r. w siedzibie Fundacji Kościuszkowskiej. W zbiorze tym znajdują się następujące referaty:

- **Prof. Wojciech Roszkowski** z Instytutu Studiów Politycznych PAN oraz Katedry Studiów Polskich im. Tadeusza Kościuszki na Uniwersytecie Virginia w Charlottesville – Historiografia polska
- **Prof. Kamil Dziewanowski** emerytowany profesor Uniwersytetu w Wisconsin w Milwaukee – Historiografia rosyjska
- **Prof. Włodzimierz Werstiuk** z Narodowej Akademii Ukrainy w Kijowie – historiografia ukraińska
- **Prof. Anna Cienciała** – Historiografia anglosaska
- **Prof. Piotr Wandycz** – Historiografia francuska
- **Prof. Lee Blackwood** z Uniwersytetu Yale – Historiografia niemiecka

Publikacje książkowe członków Instytutu:

John Wiernicki wydał wspomnienia, „War in the shadow of Auschwitz. Memoirs of a Polish Resistance fighter and survivor of the death camp”, Syracuse University Press, 2001, s. 273.

Dr **Danuta Piątkowska** jest autorką książki pt. „Polskie Kościoły w Nowym Jorku”, Wydawnictwo Św. Krzyża, Nowy Jork-Opole, 2002, s. 614.

Broszura: **Grażyna Jonkajtys-Luba**, „60 rocznica utworzenia Armii Generała Andersa w Rosji Sowieckiej”, wydana przez Instytut Piłsudskiego, 2002, s. 28.

Artykuły

Dr Anna Krochmal, Szerokie otwarcie drzwi, „Nowy Dziennik”,
4 stycznia 2002,

Sulejówek jako symbol, „Nowy Dziennik”, 2-3 marca, 2002 (apel i artykuł zamieszczony przez Instytut dotyczący akcji zbierania funduszy na odnowę Sulejówka),

Iwona Drag-Korga, Dobry początek. Modernizacja Instytutu Piłsudskiego, „Nowy Dziennik”, 17 maja, 2002,

Krzysztof Langowski, Unikalna wystawa. 60. rocznica utworzenia Polskich Sił Zbrojnych w Związku Sowieckim, „Nowy Dziennik”, 23 września, 2002,

Jacek Gałązka, The Pilsudski Institute of America, „Nowy Dziennik”, 6 października, 2002,

Jacek Gałązka, The Pilsudski Institute of America, „Polish American Journal”, December 2002.

Dobry początek

– *Iwona Drag-Korga*

Nowy Dziennik, 17 maja 2002.

W 2003 roku Instytut Józefa Piłsudskiego będzie obchodził 60-lecie istnienia w Nowym Jorku. Placówka ta kontynuuje działalność założonego w Warszawie w 1923 roku Instytutu Badań Najnowszej Historii Polski, który w 1936 roku otrzymał imię Józefa Piłsudskiego.

Przygotowania do obchodów tej okrągłej rocznicy czynione są w momencie, gdy – po raz pierwszy w historii Instytutu – Polska zaczęła wspierać działalność tej jakże ważnej dla Polonii instytucji kultury polskiej. Stało się to za sprawą Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych w Warszawie i Fundacji na rzecz Nauki Polskiej. Prof. Daria Nałęcz wsparła ideę 3-letniego programu modernizacji i opracowania kolekcji archiwalnych Instytutu Piłsudskiego. Podpisana została umowa, dzięki której Instytut został włączony do ogólnopolskiego systemu ewidencji zasobów archiwalnych.

Prace nad uporządkowaniem i spisaniem kolekcji będą realizowane przez polskich archiwistów dzięki wsparciu Fundacji Kościuszkowskiej, która sfinansuje ich pobyt w Nowym Jorku. Efektem tej współpracy była wizyta w grudniu zeszłego roku (2001) w Instytucie dr Anny Krochmal z Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych, która dokonała wstępnego rozeznania potrzeb Instytutu w zakresie archiwalnym.

Obecnie przebywa w Instytucie Paweł Pietrzyk, kustosz z Archiwum Państwowego w Łodzi i realizuje pierwszy etap prac. Pod jego kierunkiem zapoczątkowano proces reorganizacji archiwum. W ciągu ostatnich trzech miesięcy pan Pietrzyk, przy pomocy wolontariuszy Instytutu, dokonał wymiany starych metalowych szaf, w których przechowywano archiwalia, na nowoczesne, funkcjonalne regały, a całość zgromadzonej dokumentacji umieszczono w bezkwasowych pudłach. Należy też wspomnieć, że wszystkie te działania nie byłyby możliwe bez finansowego wsparcia Fundacji na rzecz Nauki Polskiej, która w 2001 roku przyznała Instytutowi grant na zakup całego wyposażenia archiwum. Kolejne fundusze na nowy sprzęt komputerowy, budowę profesjonalnej strony internetowej oraz konserwację najbardziej zniszczonych akt z kolekcji „Powstania Śląskie” – zostały przyznane przez Fundację Jurzykowskiego.

Kolejne etapy prac archiwalnych to: wpisanie całości zbiorów do komputerowej bazy danych SEZAM, aby były one dostępne jak najszerszej dla wszystkich zainteresowanych oraz przygotowanie akt do konserwacji. Renowacja zostanie przeprowadzona przez Centralne Laboratorium Konserwacji Archiwaliów w Warszawie.

Instytut czekają jeszcze lata wyteżonej pracy. Archiwiści z Polski mają uporządkować i opisać wszystkie zbiory; spis ten następnie będzie dostępny na stronie internetowej Instytutu (...)

Instytut udostępnia swoje zbiory wszystkim zainteresowanym oraz organizuje imprezy kulturalne. W tym roku gościli w Instytucie naukowcy z Polski, Japonii, Rosji i Ameryki.

Trwająca modernizacja placówki jest znakiem nowych czasów. Wspólne działania polskich instytucji oraz fundacji amerykańskich przynoszą świetne wyniki. Fachowe wsparcie z Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych, granty Fundacji na rzecz Nauki Polskiej, Fundacji Jurzykowskiego i kilkuletni program stypendialny Fundacji Kościuszkowskiej sprawiły, że Instytut Piłsudskiego stał się nowoczesną placówką służącą Polsce i Polonii.

Modernizacja archiwum Instytutu

– opracował *Paweł Pietrzyk*

Archiwum Instytutu w ostatnim okresie zostało poddane całkowitej modernizacji, tak aby mogło spełniać podstawowe warunki wymagane przy przechowywaniu i gromadzeniu archiwaliów. Pierwszym etapem prac było zatem prawidłowe zorganizowanie pomieszczenia przeznaczonego na magazyn archiwalny. Usunięte z niego zostały wszelkie niepotrzebne przedmioty, a następnie wykonane następujące czynności:

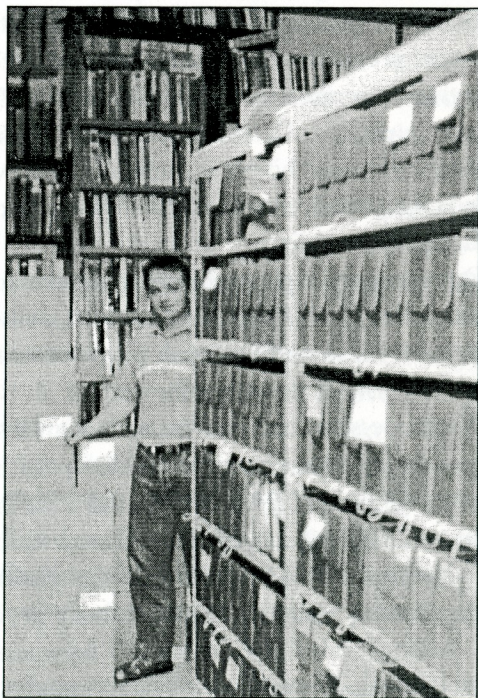
- dokonano dokładnego pomiaru pomieszczenia archiwum wraz z wyliczeniem ilości potrzebnych regałów
- zakupiono nowe regały oraz pudła bezkwasowe i foldery na przechowywane w Instytucie kolekcje
- usunięto stare metalowe szafy
- przeniesiono zasób do innego pomieszczenia
- zamontowano nowe regały
- umieszczono na nich akta, po uprzednim przepakowaniu ich w pudła.

Z prac technicznych wykonano następnie numeracje regałów, naklejki na pudła oraz foldery.

Po wykonaniu tych czynności można było przejść do prac nad organizacją archiwum. Pierwszym i niezbędnym krokiem było wykonanie skontrum całości zasobu w oparciu o przewodnik po zbiorach, gdyż brak było innych wiarygodnych pomocy archiwalnych (odnaleziono zaledwie kilka starych inwentarzy do poszczególnych zespołów). Przeprowadzone skontrum pozwoliło określić faktyczną wielkość zbiorów archiwalnych, wyrażonych w metrach bieżących i jednostkach archiwalnych, z podziałem na zespoły. Dane te zostały następnie przeniesione do zainstalowanej uprzednio bazy danych SEZAM (System Ewidencji Zasobu Archiwalnego). Baza ta funkcjonuje już w Instytucie a w przyszłym roku jej uaktualniona wersja powinna zostać przesłana do Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych i tym samym zostanie ona włączona do ogólnopolskiego obiegu. W chwili obecnej w bazie tej znajdują się dane o 120 zespołach archiwalnych, na co składa się 4633 jednostek archiwalnych, zajmujących łącznie 132,28 metrów bieżących półek. Zaznaczyć należy, że nie uwzględnione tu zostały dane dotyczące tzw. archiwum osobowego, zbioru fotograficznego, audiowizualnego i zbioru map i atlasów, które czekają w dalszym ciągu na właściwe opraco-

wanie. Na podstawie ogólnego obliczenia wielkości tych kolekcji należy przypuszczać, że całość zgromadzonych w Instytucie zbiorów obejmuje ponad 175 mb. W celu umieszczenia całości zasobu we wspomnianej bazie SEZAM konieczne było również nadanie poszczególnym zespołom archiwalnym stałego wyrażonego cyfrą arabską numeru zamiast dotychczas stosowanego skomplikowanego systemu mieszanego, złożonego z liter i liczb rzymskich, a mającego wyrażać miejsce przechowywania danej kolekcji. Sporządzono przy tym konkordancję, która obok nowego numeru i tytułu zespołu podaje dotychczasowy numer z przewodnika.

Rozpoczęto też prace nad porządkiem kolekcji archiwalnych, zarówno tych nowych, które do tej pory nie były ujęte w przewodniku i nie posiadały żadnej ewidencji, jak również niektórych starych wymagających wprowadzenia korekt do układu akt, bądź uaktualnienia, w przypadku różnic wynikających z informacji podanych w przewodniku a stanem faktycznym. W ten sposób uporządkowane zostało 29 kolekcji dla których sporządzono nowe inwentarze. W grupie tej znalazły się m. in. następujące zespoły: Samodzielna Placówka Wywiadowcza ESTEZET, Radio Wolna Europa (kolekcja ta zawiera nagrania audycji na taśmach magnetofonowych, dla których sporządzono osobny spis), Towarzystwo Bratniej Pomocy „Wolna Polska”, Archiwum Władysława i Haliny Korsak, czy Powstania Śląskie. Prace nad tą ostatnią kolekcją zostały wykonane przy okazji przygotowania tychże akt do konserwacji, której mają zostać poddane w Centralnym Laboratorium Konserwacji Archiwaliów w Warszawie. Nadano im zatem nowy układ

Paweł Pietrzyk, kustosz Archiwum Państwowego w Łodzi (stypendysta Fundacji Kościuszkowskiej) podczas pracy w archiwum Instytutu Piłsudskiego.

umieszczając akta w kolejności powstań, a w ramach każdego powstania umieszczając na początku akta naczelnego dowództwa. Całość została przełożona do nowych folderów i pudeł i odpowiednio opisana. Posiada nowy inwentarz wraz z konkordancją. Zdecydowana większość tej kolekcji jest już spaginowana i oczyszczona z części metalowych.

Kolejnym bardzo czasochłonnym zajęciem było skontrum mikrofilmów. Zostały sprawdzone wszystkie posiadane przez Instytut rolki z mikrofilmami i sporządzony ich dokładny i aktualny spis. Wszystkie mikrofilmy zostały podzielone na trzy główne części:

- mikrofilmy ze zbiorów własnych; znajdują się tu 34 zespoły, z których część nie jest zmikrofilmowana w całości. Ta część posiada dokładny spis z wyszczególnieniem zawartości poszczególnych rolek.
- mikrofilmy ze zbiorów innych instytucji; zawiera w sumie 21 kolekcji a spis podaje obok tytułu danej kolekcji numery mikrofilmów i informacje w zbiorach jakiej instytucji znajdują się oryginały akt.
- mikrofilmy prasy; zawierające 91 tytułów prasowych zarówno ze zbiorów własnych jak i obcych.

Ponadto opracowane zostały dokumenty niezbędne w codziennej praktyce prawidłowego funkcjonowania archiwum takie jak: *Regulamin korzystania ze zbiorów archiwalnych* oraz *Zgłoszenie użytkownika zasobu archiwalnego*. Dzięki nim jasno i dokładnie sprecyzowane zostały podstawowe zasady udostępniania zbiorów, ich wykorzystywania, a przede wszystkim możliwe jest trzymanie kontroli nad wypożyczanymi archiwaliami.

Opracowano i wprowadzono do użytku komputerową bazę danych do rejestracji napływających do Instytutu kwerend i zapytań oraz założono księgę nabytków archiwalnych z odtworzeniem wpisów z lat wcześniejszych możliwych do ustalenia.

W okresie sprawozdawczym archiwum Instytutu wzbogaciło się o dwa nowe nabytki. Dnia 19 kwietnia 2002 r. prof. Juliusz Łukasiewicz przekazał 1 pudło akt (około 0,25 mb) będących uzupełnieniem do przechowywanego już w Instytucie zespołu „Archiwum Ambasadora Juliusza Łukasiewicza”. Natomiast dnia 16 sierpnia 2002 r. mecenas Ludwik Seidenman przekazał pierwszą partię swojego archiwum prywatnego: 9 teczek dokumentów, 4 taśmy wideo, 5 kaset audio z wywiadami, 1 pieczęć, stanowiących około 0,40 mb. Zespoły te czekają na opracowanie.

Udostępnianie zbiorów archiwalnych

– opracowała *Jadwiga Pietraszewska*

W minionym roku (2002) zostało wykonanych 75 kwerend zleconych korespondencyjnie. Zdecydowaną większość stanowiły zlecenia z Polski, poza tym z USA, Wielkiej Brytanii, Niemiec, Japonii i Australii.

Wśród osób zainteresowanych zbiorami Instytutu przeważali pracownicy naukowi i studenci.

Osoby prywatne kontaktują się z Instytutem poszukując wiadomości o przodkach, członkach rodziny, chcą odtworzyć swoje drzewo genealogiczne.

Kwerendy wykonywane na zlecenie korespondencyjne podlegają selekcji i nie wszystkie mogą być zrealizowane z powodu szczupłego personelu, który zajmuje się ich realizacją.

W roku 2002 20 osób osobiście prowadziło badania w Instytucie. Krzysztof Langowski kontynuował gromadzenie materiałów do swojej pracy doktorskiej na temat dziejów Instytutu J. Piłsudskiego. Polski historyk z Wilna, Jarosław Wołkonowski gromadził materiały do pracy habilitacyjnej dotyczącej stosunków polsko-żydowskich na wileńszczyźnie w okresie międzywojennym. Młoda badaczka z Japonii, Yukiko Nakatsu interesowała się materiałami związanymi z działalnością Augusta Zaleskiego w latach I wojny światowej. Prof. Krzysztof Tarka prowadził badania dotyczące Rządu RP na Emigracji. Jan Stanisław Ciechanowski, na zlecenie Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych z Warszawy przeglądał archiwalia związane z wywiadem RP przed 1945 rokiem. Prof. Józef Łaptos z Akademii Pedagogicznej w Krakowie prowadził badania na temat polskich uchodźców po II wojnie światowej. Zbigniew Stańczyk, pracownik Instytutu Hoovera przy Stanford University interesował się materiałami z kolekcji Jana Weinsteina. Pracownik Instytutu Pamięci Narodowej, Sławomir Cenckiewicz z Gdańska gromadził materiały do pracy o polskiej emigracji w USA po 1945 roku. Przedmiotem badań dra Piotra Kordeli było Północno-Amerykańskie Studium Spraw Polskich. Roman Nitze, Amerykanin o polskich korzeniach, badał polskie militaria z okresu II wojny światowej.

Prowadzone w ostatnim roku badania dotyczyły głównie okresu 20-lecia

międzywojennego oraz II wojny światowej, w mniejszym zaś stopniu okresu sprzed 1918 roku.

Przy wykonywaniu kwerend dla osób prywatnych wykorzystywano głównie zasoby Archiwum Osobowego.

Badacze naukowo korzystali najczęściej z archiwaliów znajdujących się w zespołach: Jana Weinsteina, Stanisława Gierata, Wacława Jędrzejewicza, Jana Libracha, Józefa Lipskiego, Ignacego Matuszewskiego, Michała Sokolnickiego i Wacława Pobóg-Malinowskiego. Odnotować należy duże zainteresowanie kolekcją Powstania Śląskie. Materiały te podlegają obecnie konserwacji i mikrofilmowaniu i do czasu ukończenia tych prac cały zespół jest wyłączony z udostępniania.

Na następny rok planowane jest dokładne opracowanie i zaprezentowanie zbioru rzadkich książek. Instytut Piłsudskiego jest w posiadaniu ok. 200 pozycji unikatowych wydawnictw z lat 1850-1945. Spora ich liczba dotyczy osoby i działalności Patrona Instytutu Marszałka Józefa Piłsudskiego. W zbiorze znajdują się też pozycje dotyczące Masonerii, Wielkiej Emigracji oraz sławnych Polaków z okresu XIX i XX wieku.

Kwerendy zlecone korespondencyjnie wykonują głównie wolontariusze.

Filatelistyka, medalierstwo i falerystyka

– Andrzej Ziobroń

Ostatni rok dla zbiorów filatelistycznych Instytutu okazał się bardzo owocny, a szczególnie w zakresie literatury specjalistycznej. Otrzymaliśmy duży zbiór materiałów od Państwa Teresy i Witolda Sulimirskich, którzy spełniając wolę ofiarodawcy, Jerzego Narzymkiego, „aby były udostępnione szerszej publiczności”, zostały przez nich przekazane do naszego Instytutu. Materiały otrzymaliśmy w trzech partiach. W pierwszej znalazł się duży zespół katalogów, książek i czasopism filatelistycznych, szczególnie z lat wcześniejszych, obecnie trudnych już do zdobycia. Druga partia licząca ok. 900 szt. obejmowała karty, koperty, listy, naklejki i pisma, w tym dwa z podpisem gen. Andersa. Trzecia część dotyczyła pieczętek poczty polowej, odbitych na kartonikach oraz serię znaczków z Watykanu z Matką Boską Częstochowską do zbioru „Poloników.”

Drugi pod względem wielkości zbiór literatury i materiałów filatelistycznych otrzymaliśmy od Bogdana Charlama z New Britain, CT. Obejmował on katalogi znaczków Scott'a (5 tomów), Michel'a (3 tomy), inne wydawnictwa oraz znaczną ilość kart pocztowych wydanych z okazji wizyt Papieża w Polsce (81 szt.). Niezależnie od materiałów filatelistycznych, otrzymaliśmy szereg pozycji z dziedziny numizmatyki – katalogi, książki oraz jedną pozycję z dziedziny medalierstwa.

Na uwagę zasługuje również zbiór literatury przekazany przez autora niniejszej notatki, obejmujący sporą ilość katalogów aukcyjnych brytyjskich, kanadyjskich i amerykańskich, czasopisma filatelistyczne i katalogi znaczków.

Będąc już przy literaturze należy powiedzieć o nawiązaniu współpracy z Towarzystwem Filatelistycznym „Polonus” z Chicago, w wyniku czego, gościliśmy u nas Redaktora Naczelnego Biuletynu Polonus, Hanka Bienieckiego, który przekazał nam 400 numerów tego pisma i przekaże dalszych 100. Jest to cenny nabytek, zważywszy, że stanowi komplet Biuletynów wydawanych od 1942 roku do chwili obecnej.

Zainicjowano wymianę znaczków poczty podziemnej z polskim kolekcjonerem Edwardem Koputem, w wyniku czego nasze zbiory powiększyły się o 48 szt. znaczków i 20 kart i pocztówek. Znaczkę, karty, koperty przekazały również następujące osoby: prof. Stanisław Gross, Jadwiga Pietraszewska, Kinga Leśniak, Edward Wolski, Jerzy Kwieciński, Krzysztof Langowski, Romuald Sieradzki, Christine Golaszewski, Zarema Bau, Grażyna Luba-Jonkajtys, Jan Niebrzydowski, Adam Grzybowski, Józef Kleszczyński, Janusz Krzyżanowski i Andrzej Ziobroń, który opiekuje się tym zbiorem. Szczegółowa ilość przekazanych materiałów jest przedstawiona w Historii zbiorów filatelistycznych.

W ostatnich miesiącach w Instytucie była przeprowadzana inwentaryzacja kart pocztowych i widokówek. Opisano wszystkie pocztówki, jakie znajdowały się na planszach, uporządkowano je według wydawcy i kolejności w seriach. Posiadamy widokówki z 33 miast Polski, które zostały uporządkowane i opisane według miast. Prace nie są jeszcze zakończone.

Zbiory medalierskie powiększyły się o kilka sztuk. Otrzymaliśmy ładny medal wydany przez Stocznnię Gdańską, „Oddali życie, abyś Ty mógł żyć godnie”, ofiarowany przez Romualda Sieradzkiego. Medal „Wojewódzkiego Archiwum Państwowego w Łodzi” przekazany przez Pawła Pietrzyka (stypendystę Instytutu). Medal X-lecia Liceum Ogólnokształ-

ącego im. Józefa Piłsudskiego w Gdyni, ofiarowany przez Dyrektora Alinę Mroczkowską. Dwa medale filatelistyczne oraz plakietkę wybitą w 1927 r. z okazji VIII Konferencji Unii Międzynarodowej Chemii Czystej i Stosowanej w Warszawie, przekazał Bogdan Charlam z New Britain. Teresa Sulimirska, Prezes Organizacji Polska Bratnia Pomoc ofiarowała piękny medalion: orzeł w koronie z literami PBP na piersi, oznaczającymi skrót nazwy Organizacji. Podczas porządkowania archiwum znaleziono 3 medale wydane przez Solidarność, które zostały opisane i włączone do zbiorów. Otrzymaliśmy też piękny medal, wybity w rocznicę śmierci Józefa Piłsudskiego (1936), projektu Stanisława Ostrowskiego. Ofiarodawcą jest Nathaniel Spear III.

Niewiele powiększyły się zbiory falerystyczne. Otrzymaliśmy rząd miniatuerek odznaczeń po kapitanie Stanisławie Lisie wraz z częściowymi dokumentami od Państwa Sulimirskich z Bronxville oraz Złoty Medal Za Zasługi dla Obronności Kraju (PRL), przekazany przez Andrzeja Ziobronia.

Biblioteka

– opracowała Anna M. Dyba

Wzwiązku z modernizacją archiwów Instytutu, prace bieżące, jak rejestracja i katalogowanie nowych nabytków Biblioteki zostały chwilowo wstrzymane.

Biblioteka była jednak czynna i wiele osób skorzystało z naszych zbiorów. Przyjeliśmy także do Biblioteki kilka kolekcji książek.

Znaczące zbiory przekazane zostały przez Zofię Koper z Waszyngtonu, Teresę i Witolda Sulimirskich, Nathaniela Spear III oraz Jacka Gałązkę z Nowego Jorku. Zbiory te zostały wstępnie opracowane na potrzeby Biblioteki Instytutu. Wiele pozycji okazało się duplikatami. W związku z czym przygotowujemy jest obecnie spis książek podwójnych, które zostaną rozesłane do szkół i bibliotek. Wiele nabytków zostało zakwalifikowanych już jako tzw. "książki rzadkie" i umieszczone

w specjalnym dziale Biblioteki. Dzięki otrzymanym zbiorom udało się także wymienić książki uszkodzone.

Pragniemy podziękować wszystkim ofiarodawcom i przybliżyć sylwetkę jednego z nich. Kolekcja Stefana Kopera wzbogaciła zbiory Instytutu o 732 pozycje, często unikatowe, została przekazana przez żonę Zofię Koper.

Antoni Stefan Koper urodził się w 1906 roku w Warszawie. Tam ukończył Szkołę Dziennikarską. W latach przed II wojną światową pracował w Kurierze Porannym i Prasie Polskiej. Podczas wojny dołączył do Podziemia i walczył w Powstaniu. W okresie okupacji pomagał ratować i sam przechowywał Żydów. Za tę działalność był odznaczony orderem Yad Vashem. Wojenne losy rzuciły Go na Zachód, gdzie trafił do I Dywizji Pancerniej Gen. Maczka. Został przydzielony do redakcji Dziennika. W 1947 roku wyjechał z żoną do Londynu, aby po paru latach przenieść się do USA. Przez siedem lat pracował dla Army Language School w Kalifornii, ucząc języka polskiego.

Po osiedleniu się w Waszyngtonie do emerytury pracował w miesięczniku "Ameryka". W Polskim Uniwersytecie Na Obczyźnie obronił pracę doktorską na temat "Prasa Polska w Niemczech 1945-47". Pasją Jego były książki. Szczególnie interesował się tematyką II wojny światowej i okupacji sowieckiej. Przed śmiercią wyrażał nadzieję, aby Jego zbiory znalazły godne miejsce w Bibliotece Instytutu Józefa Piłsudskiego w Nowym Jorku. Od czasu Jego odejścia minęło 12 lat i życzeniu Jego stało się zadość.

Żona Stefana Kopera dołożyła wielu starań, aby przygotować kolekcję do potrzeb Instytutu. Dostarczając książki do naszej Biblioteki udostępniła je w ten sposób wielu zainteresowanym i studiującym najnowszą historię.

Książki i publikacje ofiarowane dla Instytutu w okresie od sierpnia 2001 do września 2002

Jak w poprzednich latach, tak i w tym roku Instytut wzbogacił się o wiele cennych publikacji ofiarowanych przez liczne instytucje i osoby prywatne.

Hippocrene Books Inc. z Nowego Jorku przekazało publikację „Forgotten Holocaust”.

Masaharu Urano i Asao Muraguishi z Japonii przesłali publikację „21 Century: The Age of Sophia. The Wisdom of Greek Philosophy and the Wisdom of the Buddha”.

Ireneusz Grudziński nadesłał materiały na temat zbrodni katyńskiej autorstwa Dawida Adamskiego, zaś Danuta Socha-Jakubczyk z Kanady przekazała książkę pt. „Zawołać po imieniu”.

Nasi stali ofiarodawcy: Kancelaria Sejmu, Wydawnictwo Sejmowe, Uniwersytet Warszawski Studium Europy Wschodniej, Rada Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa, Biblioteka Uniwersytecka KUL-u, warszawskie organizacje i stowarzyszenia – Towarzystwo „Więź”, Środowisko Fordoniarek, Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”, Biblioteka Narodowa, Urząd do spraw Komendantów i Osób Represjonowanych, Światowy Związek Żołnierzy AK, Biuro Pełnomocnika Rządu ds. Polskiego Dziedzictwa Kulturalnego za Granicą, Instytut Pamięci Narodowej, Związek Więźniów Politycznych Okresu Stalinowskiego z Warszawy „NIKE- Nie Ulec to Zwyciężyć”, także Redakcja Biuletynu Informacyjnego „Przegląd Historyczno-Wojskowy”, Kwartalnik Przeglądu Historyczno-Wojskowego, ponadto z Wrocławia – Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość” i Biblioteka Uniwersytecka, Norbertinum Wydawnictwo-Drukarnia-Księgarnia z Lublina, Związek Sybiraków Oddział w Łodzi, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej z Lublina, Biblioteka Publiczna w Bytomiu nadesłali swoje wydawnictwa, publikacje i periodyki.

Karol Kosek podarował książkę pt. „Dialektyczni władcy”. Stowarzyszenie b. Żołnierzy Batalionów Chłopskich w Lublinie przesłało „Słownik Biograficzny Żołnierzy Batalionów Chłopskich IV Okręg Lublin” tom I, a Społeczny Komitet Opieki nad Grobami Poległych Żołnierzy AK Batalion „Miotła” podarował książkę „Pamięć o Batalionie „Miotła”. Cenne materiały do Archiwum przekazał Varga Endre Zalaegerszeg z

Węgier. Edward Wolski z Florydy wzbogaca nasze zbiory licznymi książkami i periodykami, m.in. podarował książkę „Emigracja polska w Danii 1893-1993”. Dr Mieczysław Prószyński przesłał dwie książki, „Artykuły i opowieści” oraz „Między Bohem a Słuczą”.

Jan Niebrzydowski z CT ofiarował 3 obrazy: „Konie z saniami” autorstwa M. Mierzwińskiej, „Polski żołnierz przy koniach” nieznanego autora oraz „Mściciele pod linią Gotów” S. Gliwy. Alina Maliszewska z Warszawy przekazała 70 kopii swoich grafik o tematyce sybiracko-oboazowo-katyńskiej.

Pośmiertnie jako część spadku Irene Mildan z Delaware ofiarowała m. in. 166 książek.

Józef Malobecki z MA ofiarował książkę „Od Staszowskiego działacza do członka KK NSZZ „Solidarność”.

Nasz stały korespondent i ofiarodawca, Adam Bidas z Sandomierza przesłał kolekcję zdjęć m. in. z I i II Marszu Oddziału Strzeleckiego na trasie Pierwszej Brygady J. Piłsudskiego oraz ciekawe wspomnienia Mariana Sapały z okresu wojny, a także książki poświęcone Ziemi Świętokrzyskiej.

Fundacja Jana Pawła II z Rzymu przesłała kwartalnik „Kronika Rzymska”, a Julian Busgang z MA książkę pt. „The Last Eyewitnesses”.

Publikacje swojego autorstwa przekazali: Janusz Grodzicki z Gdyni, Wojciech Stela z Warszawy, Joanna Prosińska-Gieresz z Konstancina, Stefan Kowalik z Chicago.

Fondazione Romana z Rzymu przekazało „Świadectwa- Testimonianze”, Veritas Foundation Publication Centre z Londynu przesłało książkę pt. „Dzieje I Pułku Ułanów Krechowickich” Andrzeja Suchcitz, a Nowodworski Foundation z Nowego Jorku ofiarowało do Galerii akwarelę krakowskiej artystki Ewy Rosiek-Buszko.

Józef Kleszczyński nadesłał całą kolekcję książek o II wojnie światowej oraz inne cenne materiały. Państwo Teresa i Witold Sulimirscy z Bronxville w NY przekazali niezwykle cenną kolekcję materiałów historycznych kpt. Stanisława Lisa (w tym dokumenty, odznaczenia, legitymacje, zbiory filatelistyczne, katalogi, itp.).

Instytut Psychiatrii i Neurologii z Warszawy przekazał książkę „Zagłada chorych psychicznie w Polsce 1939 – 1945”, Biblioteka Główna Akademii Ekonomicznej w Katowicach książkę pt. „Śląsk wobec polskich walk narodowo-wyzwoleńczych 1768-1918”, Studium Polski

Podziemnej z Londynu publikację Jana Tarczyńskiego pt. „Organizacja Wysyłki i Odbioru Zrzutów Materiałowych dla Armii Krajowej”, a Polonia-Technica z Nowego Jorku przekazała monografię wydaną z okazji swego 60-lecia.

Wiesław Wojnarski z Glenview, IL nadesłał książkę pt. „Zarys dziejów mieszkańców Pilzna”, zaś Krzysztof Rowiński z Londynu – kolejny Rocznik Polskiego Towarzystwa Naukowego Na Obczyźnie Rok 1999-2000.

Andrzej Beck z CT przekazał archiwalne roczniki „Niepodległości” oraz materiały do włączenia do kolekcji prof. Wacława Jędrzejewicza.

Tadeusz Pawłowicz z Florydy przekazał interesujące pozycje książkowe do biblioteki oraz swoją korespondencję z różnymi osobami z lat 80-tych.

Marek Rudzki z Forest Hills, NY podarował dwa kolejne numery „Głosu Nałęczowa”, Jacek Zagórski z Australii książkę „Under the Southern Cross...”, a S. Bartosz z Londynu przekazał cenne materiały historyczne.

Z. Stańczyk z Instytutu Hoovera, CA przesłał książkę „Relacje Polaków deportowanych do ZSRR w Archiwach Instytutu Hoovera. Lista autorów”.

Inni ofiarodawcy to: Halina Rybicka z Warszawy, Henryk Czernik z Katowic, Związek Kadetów II Rzeczypospolitej Polskiej z Warszawy, Akademia Polonijna z Częstochowy, Helena Dolińska z Londynu, Związek Kombatantów RP i Byłych Więźniów Politycznych, Koło z Nowego Sącza, od których napłynęły cenne dary w postaci wydawnictw i periodyków.

Wszystkim ofiarodawcom serdecznie dziękujemy.

Sulejówek

Fundacja Rodziny Józefa Piłsudskiego przesłała informacje dotyczące obecnego stanu prac remontowo-konserwatorskich dotyczących Dworku w Sulejówku. W lecie ubiegłego roku została ukończona szczegółowa inwentaryzacja i przygotowane zostały plany remontowe dworku. Stan dworku okazał się dużo gorszy niż wydawało się to przy przejmowaniu go przez Fundację, a wyceny odrestaurowania po ogłoszonym przetargu zbyt wysokie, co opóźniło termin rozpoczęcia prac budowlanych. Ponowna oferta mieści się w możliwościach finansowych Fundacji, jednak obejmuje tylko sam remont. Urządzenie muzeum, odtworzenie wnętrza i zagospodarowanie terenu muszą być odłożone na później, zależnie od uzyskanych dotacji i darowizn. W Sulejówku od stycznia br. zaczęły się prace remontowe, ich ukończenie planowane jest latem co da możliwość otwarcia dworku dla zwiedzających w jesieni br.

Czeki z przeznaczeniem na Muzeum w Sulejówku powinny być wystawione na Fundację Rodziny Józefa Piłsudskiego i wysłane na adres:

Fundacja Rodziny J. Piłsudskiego
ul. Raszyńska 58/58
02-033 Warszawa

lub wprost na konto Fundacji:
USD 77-10201156-1231303273
Bank PKO S.A. XV O/ Warszawa

Obchody 60-tej rocznicy utworzenia Instytutu Józefa Piłsudskiego w Nowym Jorku

Plan imprez

marzec 2003 – Józef Piłsudski na znaczku pocztowym – wystawa w siedzibie Instytutu Józefa Piłsudskiego w Nowym Jorku połączona z otwarciem obchodów 60-lecia Instytutu,

maj-czerwiec 2003 – obchody w Polsce (konferencja naukowa i wystawa poświęcona Instytutowi w Warszawie),

7-8 czerwca, 2003 – prezentacja Instytutu na dorocznym zjeździe naukowym Polskiego Instytutu Naukowego w Montrealu (panel),

25 października, 2003 – uroczyste obchody rocznicowe w Konsulacie Generalnym RP w Nowym Jorku,

listopad 2003 – uroczyste obchody rocznicowe w Ambasadzie RP w Waszyngtonie

Sprawozdanie z działalności Towarzystwa Przyjaciół Instytutów Józefa Piłsudskiego w Warszawie

17 czerwca 2002 roku w siedzibie Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa w Warszawie odbyło się Walne Zebranie Towarzystwa.

Wybrano nowy Zarząd w składzie:

prezes – Andrzej Przewoźnik (Sekretarz Generalny Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa),

wiceprezesa – Danuta Cisek (Instytut Józefa Piłsudskiego w Nowym Jorku) i Krzysztof Munich (Instytut Józefa Piłsudskiego w Londynie),

sekretarz – Jan Józef Kasprzyk (Prezes Związku Piłsudczyków,
Komendant Związku Strzeleckiego),
skarbnik – Anna Krakowiak (skarbnik Związku Piłsudczyków),
członkowie Zarządu – mec. Stanisław Mikke, płk. dr hab.
Krzysztof Komorowski (Dyrektor Centralnej Biblioteki
Wojskowej), i dr Arkadiusz Adamczyk (historyk).
Skład Komisji Rewizyjnej: dr Sławomir Radoń, Elżbieta Jaworska
i płk. dr Marek Tarczyński.

Walne Zebranie po dyskusji podjęło następujące uchwały:

1. Uczczenie 60 rocznicy powołania Instytutu Józefa Piłsudskiego w Nowym Jorku.

2. Podjęcie wszelkich działań mających na celu doprowadzenie do wyrejestrowania „Instytutu Józefa Piłsudskiego w Kraju Poświęconego Badaniu Najnowszej Historii Polski”. „Instytut” ów (na czele którego stoi Krystian Waksmundzki z Krakowa, skazany ostatnio prawomocnym wyrokiem sądu RP za przywłaszczenie ze Skarbcza Jasnogórskiego buławy i szabli Marszałka Rydza-Śmigłego), został zarejestrowany w 1992 roku wbrew protestom Instytutów Piłsudskiego w Nowym Jorku i Londynie, stanowiących kontynuację Instytutu działającego w Polsce do września 1939 roku. Założyciele „Instytutu” w Krakowie fałszywie podają się za kontynuatorów Instytutu Piłsudskiego sprzed 1939 r., nie podejmują żadnej działalności przewidzianej statutem, powodując dezorientację szczególnie wśród instytucji naukowych w kraju i za granicą.

3. Prowadzenie działań mających na celu reaktywowanie w Warszawie Muzeum Józefa Piłsudskiego.

4. Podwyższenie składki członkowskiej z dniem 1 stycznia 2003 r. do 60 zł rocznie.

5. Tworzenie Oddziałów Terenowych Towarzystwa.

6. Prowadzenie działań na rzecz przywracania i nadawania ulicom miast polskich, imion bohaterów narodowych związanych z Czynem Niepodległościowym.

7. Wspieranie działań podejmowanych m. in. przez Radę Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa na rzecz zwrotu materiałów archiwalnych związanych z Czynem Niepodległościowym zrabowanych przez Związek Sowiecki.

Obchody 60. rocznicy powołania Instytutu Józefa Piłsudskiego w Nowym Jorku.

Patronat nad obchodami przyjęła Rada Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa. Zostanie wydany specjalny numer „Niepodległości” poświęcony wyłącznie historii Instytutów (artykuły, dokumenty związane z powołaniem i działalnością Instytutów, fotografie, biogramy prezesów, etc). Wydane zostaną także materiały z konferencji „Wojna polsko-bolszewicka w ocenach historyków”.

W przygotowaniu jest wystawa poświęcona historii Instytutu, która będzie prezentowana w Polsce i w USA.

Planuje się zorganizowanie 2-3 konferencji naukowych dotyczących Instytutu.

Wydawanie rocznika „Niepodległość”.

Na wniosek Instytutów Józefa Piłsudskiego w Nowym Jorku i Londynie, Towarzystwo przejęło odpowiedzialność za dalszą publikację pisma „Niepodległość”. Redakcję rocznika objął Andrzej Przewoźnik. W skład Komitetu Redakcyjnego weszli m. in. dr Andrzej Kunert, dr Sławomir Cenckiewicz i dr Arkadiusz Adamczyk. Numer za rok 2002 jest już przygotowany do druku.

Pro Memoria

Jan Weiss (1913-2002)

Zmarł 26 czerwca, 2002 długoletni członek Rady Instytutu i opiekun biblioteki instytutu. Absolwent prawa i ekonomii Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie, brał udział w Kampanii Wrześniowej w 27 Pułku Artylerii Lekkiej z Armią Pomorze, wywieziony do Związku Sowieckiego, wstąpił w szeregi Armii Polskiej pod wodzą gen. W. Andersa, wraz z II Korpusem brał udział w walkach we Włoszech, potem długoletni pracownik Houghton Library na Uniwersytecie Harvard.

Ewa Beck (1932-2002)

Urodzona w Warszawie, córka Wacława Jędrzejewicza i Jadwigi z Pułaskich. Okres wojny spędziła w kraju pod okupacją. W 1946 r. przedostała się przez zieloną granicę na zachód. W 1947 r. przyjechała do USA, w 1950 skończyła Nazareth Academy w Torresdale, PA a w 1952 r. Pine Manor College w Chestnut Hills. Większość życia spędziła w Cheshire z mężem Andrzejem i córkami Barbarą i Małgorzatą. Zmarła 15 sierpnia, 2002.

Jan Kapuściński (1936-2002)

Profesor Doktor Habilitowany Uniwersytetu Gdańskiego. Wybitny i ceniony w świecie biofizyk i biochemik, zaangażowany w badania leków przeciwnowotworowych. Był długoletni pracownik naukowo-dydaktyczny Politechniki Łódzkiej, z której został zwolniony w 1968 roku za wystąpienie w obronie prześladowanych studentów. Oddany młodzieży nauczyciel akademicki.

Od najmłodszych lat walczył o niepodległą Polskę. W latach pięćdziesiątych więziony w Obozu dla Młodocianych w Jaworznie. W latach siedemdziesiątych więziony za działalność w organizacji antykomunistycznej RUCH. Nie mogąc prowadzić pracy naukowej i dydaktycznej w kraju, wyjechał do USA. Tam osiągnął sukcesy w dziedzinie badań nad nowotworami i aktywnie włączył się w działalność na rzecz niepodległości Polski. Po 18 latach emigracji wrócił do wolnego kraju, by kontynuować pracę na uczelni jako profesor na Międzyuczelnianym Wydziale Biotechnologii Uniwersytetu Gdańskiego i Akademii Medycznej w Gdańsku.

Zmarł 5 grudnia 2002.

ENGLISH SUMMARY

Dear Friend of the Institute,

We are very glad to report that the archives of the Institute have undergone a major improvement in 2002. All in all, it was a very good year for the Institute.

Mr. Paweł Pietrzyk from the State Archives in Łódź came to the Institute in January 2002, on a 10-month grant from the Kosciuszko Foundation. Aided by volunteers of the Institute he repacked all files into new acid-free files and boxes, and replaced our aged filing cabinets with new library shelves. The Polish Science Foundation of Warsaw financed the new equipment with a grant of \$16,000. Before leaving for Poland in November, Mr. Pietrzyk had also put together SEZAM, a database of our archival units using the software received free of charge from the Head Office of the Polish National Archives. SEZAM makes the information accessible to over 1,000 Polish archives in Poland and elsewhere.

In January 2002, the Institute received an \$18,000 grant from the Jurzykowski Foundation to cover the cost of a new bilingual internet website (www.pilsudski.org) which was fully operational by September. The Institute created the new website with a major assist from Mr. Pietrzyk. We thank web-host Mariusz Gawlik of InternetPL. com for his technical support.

Also included in the Jurzykowski Foundation grant was a donation for new archival electronic equipment, and a fund to buy materials needed to start refurbishing and microfilming a major collection of files on the Silesian Uprisings (1918-1921) The work will be done, at no charge, by the Polish National Archives.

Please visit our new bilingual website (www.pilsudski.org); Polish and Polonian organizations are requested to list our site as a link on their pages. We look forward to your comments and suggestions.

Preparations are well in hand for the celebration of the 60th anniversary of the Institute's founding in 1943, and the 80th anniversary of the founding of our predecessor in Warsaw in 1923. A special committee under the leadership of Vice President Andrzej Beck has organized a panel at the Montreal meeting of P. I. A. S. A. in June, and meetings at the Polish Embassy in Washington and the Polish Consulate General in New York, as well as historical photo exhibits in Poland and America.

The Institute gratefully acknowledges a donation of \$14,000 by the Polish and Slavic Federal Credit Union in Brooklyn, a new donor for the Institute. We also thank the Credit Union for advice on investments and their valued interest in our future welfare. We thank in particular past president Doctor Tomasz Bortnik, current president Mark Zawisny, Esq., and Chief Executive Officer Ms. Danuta Sieminski.

In 2003, we are fortunate to have a new visiting archivist from Bochnia, Poland, Ms. Dorota Kotowicz who is working at the Institute on a grant from the Kosciuszko Foundation in New York. Ms. Kotowicz will continue the work of cataloguing our archival collections. The Institute will also begin the work of preparing a color catalog of our paintings and other collections.

We thank all our benefactors, volunteers and members whose generosity made it all possible, and we ask for their confidence and support for the continuing work of the Institute.

Jacek Galazka
President

MAJOR EVENTS

Prince Kazimierz Lubomirski's Comeback

After 80 years Prince Kazimierz Lubomirski is once again in the Polish Embassy in Washington. Thanks to a loan from the Pilsudski Institute of America the portrait of the first Polish Envoy to the U. S. will decorate one of the most beautiful rooms of the Embassy for the next 3 years. The ceremony, which was jointly organized by the Embassy, the Pilsudski Institute and the Polish Library in Washington D. C., was opened by Ambassador Przemysław Grudziński. Afterwards, Ambassador Grudziński together with Andrzej Beck, Vice President of the Institute and the son of the last pre-war Polish foreign minister Józef Beck, unveiled the painting.

The ceremony was followed by a symposium on the beginnings of Polish diplomacy in the US. Guests enjoyed the unique opportunity to listen to a series of very interesting lectures delivered by Professor Mieczysław Biskupski of the Central Connecticut State University, Doctor Bogusław Winid of the Embassy and Professor Piotr Wandycz of Yale University. This memorable evening ended with a traditional reception.

General Anders' Army

The Institute has put together an extensive photographic exhibit entitled "General Anders' Army" to commemorate the 60th anniversary of the founding of Polish Armed Forces in the Soviet Union in 1941. The curators of the exhibit were: Grażyna Jonkajtys-Luba and Kazimierz Kardasiński. Krzysztof Langowski was the historical consultant and Krystyna Piórkowska prepared the translations.

Thirty-two large panels showed the outbreak of World War II, the deportations of Poles to Siberia, and the creation and the trail of the army of General Władysław Anders. Materials for the exhibit came from the Pilsudski Institute, SWAP (Association of Polish Army Veterans of America) and from private sources. The exhibit was organized by the Pilsudski Institute and by SWAP, and was sponsored by LOT Polish Airlines and Pekao Trading Corporation.

In 2002 and 2003 the exhibit has already visited a number of universities and Polonia centers on the East Coast. In August 2002, the exhibit was shown in Cleveland; Eugeniusz Bak of Polish American Cultural Center organized the event. In October 2002, the exhibit was shown for one week at the Polish Consulate General in New York.

www.pilsudski.org

The new website has extensive descriptions, in Polish and English, of the Institute archives, picture gallery and the special interest collections: medals and badges, stamps, photographs, postcards, films and videos.

We especially recommend the extensive coverage of our picture gallery written by Janusz Wałek of the Czartoryski Museum in Kraków. It includes a brief essay on Polish painting in general as well as descriptions of Polish paintings in the gallery.

The section on our archives lists 121 collections in the archives, from Józef Piłsudski Papers (#1) to Ludwik Seidenman Papers (#121).

The Pilsudski Institute of America

For an organization that is going to celebrate its 60th anniversary next year, the Pilsudski Institute is not very well known. What exactly does it do? The full name-Pilsudski Institute for Research in the Modern History of Poland-gives some clues. Actually, there is a reason why the Institute kept a low and wary profile during the Second World War and the forty-five years of communist rule in Poland; it was engaged in an ideological war for the independence of Poland. But things are quite different now.

The Institute was founded in New York City on July 4th, 1943 - a symbolic day - by two Polish journalists (Franciszek Januszewski and Maksymilian Wegrzynek), and three ministers of the prewar Polish Government (Ignacy Matuszewski, Henryk Floyar-Rajchman and Waclaw Jedrzejewicz). Their goal was simple: to continue the fight for the independence of enslaved Poland by defending historical truth about that country.

The story really begins, however, in Poland in 1923, when the Ministry of Defense set up an Institute for research in the modern history of Poland (Instytut Badania Najnowszej Historii Polski). In 1936, it was renamed the Pilsudski Institute one year after the death of Marshal Jozef Pilsudski. Pilsudski, commander of the Polish Legions in World War I, Head of the Polish State from 1918 to 1922 and the Minister of Defense in 1923, was an accomplished writer and historian who had the unusual opportunity of making history as well. At the time of his retirement at Sulejowek, he donated his state pension to the welfare of his legionaries and earned his living as a historian and author.

The German invasion in 1939 was a major test for an institution that held precious archives, including the state archives for the years 1918–1922. That was the period during which Pilsudski had been Head of State and Commander in Chief of an army that defeated the Red Army in 1920 and halted their westward expansion of communism. (The decisive battle of Warsaw, in August, 1920, was called by some a Miracle on the Vistula. With all due respect and thanks to all deities who helped, it was a victory that Pilsudski wrought, buying precious time for Poland and the West).

A part of those archives made their secret way to New York during the Second World War, and today the Institute has the second largest collection in America of archives on Polish modern history. Only the Hoover Institution in California has more. Sadly, most of the prewar archives of the Institute were seized by the Soviets after the war and are still in Moscow.

When Poland regained its sovereignty in 1989, the Institute became a Mecca for Polish historians and researchers who had had virtually no access to the historical truth, falsified or obscured by the German invaders, Soviet occupiers and their communist acolytes. Scholars from all over the world made their way to the Institute to study our unique documents. Always responsive to the needs of scholars everywhere, but particularly in Poland, the Institute began to reach out to newly independent Poland.

Independent, apolitical, beholden to no one, the Institute is now engaged in a major work of modernization and restoration of its archives. This is a joint effort by the Polish National Archives and their laboratories, The Foundation for Polish Science in Warsaw, the Kosciuszko Foundation and the Jurzykowski Foundation in New York.

Thanks to the support of these organizations, a visiting archivist from Poland, Mr. Pawel Pietrzyk from the State Archives in Lodz, is hard at work in the Institute installing new bookshelves, and putting files in acid-free folders and boxes. A new computer network, a new website and the new SEZAM database now being constructed at the Institute will provide easier access to all Polish archives in Poland and throughout the world. Local volunteers are helping Mr. Pietrzyk all along the way.

The archives of the Institute represent an important resource for historians and researchers, as well as a key part of our heritage. The Institute's resources are in fact a museum and a cultural center of Polish history and art. Now that the Institute is able to open its doors to all visitors, it offers a gallery of 240 Polish paintings, a library of 22,000 volumes, and a museum of Polish stamps, orders, medals, 20,000 photographs, postcards, tapes and videos. School children spend magical hours coming face to face with artifacts of Polish history and culture: the paintings, sculptures, medals, uniforms and other memorabilia. Visitors young and old come to exhibits showing old postcards of historical Poland. Families of Anders Army veterans view the exhibit dedicated to the 60th anniversary of its founding; and middle-aged adults who were deported to the Soviet Union as children, in 1940, see the photographs of their odyssey in an exhibit dedicated to that tragedy.

The Institute, as a cultural center and museum of Polish history and art holds a special place among cultural institutions on the eastern seaboard. It is bilingual and welcomes visitors. All but one of its directors are volunteers, and many volunteers find ways to help the Institute and gain satisfaction from doing useful work in congenial company. The Institute can do more because its services cost less. But they do cost something and that is the limiting factor in the Institute's range of services.

Much of what we do is financed by foundations which give us grants for specific projects, and we make good use of that capability. But no organization offers to pay for basic needs such as rent, utilities, insurance, repairs, and similar expenses. So we do all we can to raise funds for an endowment fund which would reduce our major dependence on unpredictable testamentary bequests, windfall donations and proceeds from functions like our banquets. These are now harder to organize since September 11, 2001. Sponsors are more difficult to get. We search and

hope to find organizations to sponsor the banquets, which were always a high point for participants.

The Institute rents its premises from the Polish National Alliance of Chicago, a generous and understanding landlord. Their help is a major factor in our economical existence. Polonian institutions need to take a good look at us: do you need the kind of cultural presence and museum capacity that we offer in New York? Is it worth investing in? The Institute has annual membership dues for businesses (\$250) and non-profit (\$100) organizations. Individual membership dues are \$50 a year. Be a member. Find a member. Join us so that we can serve you and your children. Membership dues and all donations to the Institute are tax deductible. The Institute is a Non-profit Educational Institution, Section 501(c) (3) of the Internal Revenue Code.

What is in store in the future? The Institute has plans for safeguarding its collections in the event of economic necessity. Our archives, paintings, books and collections will be safe, but we may not be able to provide as much access to the general public.

Fortunately for Polonia, a new generation of leaders is seeking to save and restore the cultural institutions of our communities. The Pilsudski Institute welcomes their initiative and stands ready to explore and consider plans to continue and expand its activities for the benefit of all Polonia. Whatever our political divisions, our culture unites us. The benefits go far beyond our ethnic community. Poland herself, in need of friends in the United States, greatly benefits from the promotion of Polish culture by organizations such as the Pilsudski Institute.

We realize that Poland is in no position to support the Institute as an independent organization. Friends of the Institute in Poland feel very strongly that our cultural mission in the United States for the benefit of Poland and Polonia is the most important challenge that we have faced since our inception. It is up to Polonia and its leaders to decide whether the Pilsudski Institute will be able to meet that challenge.

Jacek Galazka
President

October 5, 2002 *Pulaski Parade Supplement of Nowy Dziennik.*
Polish American Journal December 2002

In Memoriam

The Institute mourns the passing of three of our distinguished members:

Jan Weiss (1913-2002) on June 26, 2002

Ewa Beck (1932-2002) on August 15, 2002

Jan Kapuścinski (1936-2002) on December 5, 2002.

Sulejówek:

**Progress Report from
Fundacja Rodziny Józefa Piłsudskiego
PO Box 26, 02-035 Warsaw 65, Poland**

The repairs at Sulejówek began in January of 2003. Unfortunately the condition of the building was much worse than originally thought, and the estimates of repair costs, based on bids received, turned out to be too high for our resources. A new invitation to bid will therefore cover only the repairs. The restoration, the setting up of the museum and the landscaping of the grounds will have to await additional funds.

In spite of severe weather, the repairs are proceeding quickly and we expect them to be completed in the summer. The building will be open to visitors in the autumn.

Donations for the Sulejowek Museum can be made by check made out to: Fundacja Rodziny J. Piłsudskiego and mailed to their address:

**Fundacja Rodziny J. Piłsudskiego
ul. Raszynska 58/58
02-033 Warszawa**

or sent directly to the Foundation bank account:
**USD 77-10201156-1231303273
Bank PKO S.A. XV O/ Warszawa**

Statement of Revenues and Expenditures for the year ended December 31, 2002

(in summary form)

REVENUES

Donations:	\$78,397
Other revenues:	\$55,557
Memberships:	\$11,804
Total:	\$145,758

EXPENDITURES

Occupancy expenses:	\$35,873
Salaries & taxes:	\$29,213
Insurance:	\$13,927
Promotion expenses:	\$12,496
Grants:	\$10,000
Office expenses:	\$6,057
Audit expenses:	\$3,725
Administrative expenses:	\$3,567
Total Expenditures :	\$114,858

Excess of revenues over expenses: \$30,900

Donacje pieniężne od lipca 2001 do grudnia 2002

Donacje do 100 dolarów:

Eugene Ciszewski, John Micgiel, Eugene Bąk, Polish-American Cultural Center, The Vilna Project, Frank Milewski

Donacje od 100 do 500 dolarów:

Stefan Kowalik, John Conrad, Jacek Gałązka, Mr&Mrs Bolesław Wierzbiański, Jan Tomczycki, Anna M. Cienciała, Maria Kapuscinska

Donacje od 500 do 1,000 dolarów:

Felix Smigiel, Pekao Trading Corporation

Donacje powyżej 1,000 dolarów:

Dr Stanislaw Milewski	5,000
Reader's Digest Foundation	3,000
Smith Richardson Foundation	2,000
LOT Polish Airline	1,000
Leszek Wolfram	5,000
Jan M. and Eugenia Krol Charitable Foundation	2,000
Alfred Jurzykowski Foundation	18,000
Polish National Alliance	1,000
Michael Peszke	1,000
Andrzej i Danuta Cisek	3,100
Edward Pinkowski	6,000
Fundacja na Rzecz Nauki Polskiej	15,566
Andrzej Beck	7,000
Polish Army Veterans Association	1,750
Piotr Chomczynski	5,000
Polish & Slavic Federal Credit Union	14,000

Estates (spadki):

Estates of Walter Maznicki	1,000
Estate of John Kazimierski	33,988.73
Estate of Irene Mildan	10,000
Estate of Klara Karpiński	3,000
In memory of Ewa Beck	2,685
Mary M. Mack, Prof. Piotr Wandycz, Jan J. Wieckowski, Dr Stanislaw Milewski, Alexander M. Schenker, Christina M. Clavi, Jacek & Coby Gałazka, J. M. Swiecicki, Janusz Krzyżanowski, Marie O'neil Flaherty, Myrna Davidson	

LISTA CZŁONKÓW INSTYTUTU

PATRONI INSTYTUTU

Prof. Zbigniew Brzeziński	Mr. Edward Moskal
Mr. E. J. Derwiński	Mr. Henryk J. Nowak
Mr. J. D. Dingell	Mr. R. C. Pucinski
Mr. Edward E. Dykla	Mr. D. D. Rostenkowski
Mrs. Barbara Piasecka Johnson	Mrs. Helen V. Wójcik
Sen. Barbara A. Mikulska	

HONOROWI CZŁONKOWIE INSTYTUTU

Mrs. Jadwiga Piłsudska-Jaraczewska	Mec. Jan Olszewski
Mrs. Halina Janiszewska	Prof. Zbigniew Wójcik
Mr. Władysław Jędrych	

CZŁONKOWIE DOŻYWOTNI

Mr. Chester Baldowski, CT	Mr. Stanisław W. Grebski, NY
Mr. Andrzej Beck, CT	Mr. Franciszek Herzog, CT
Mr. Jan T. Bisiński, CA	Mr. Tomasz Jędrzejewicz, CA
Dr. Christopher Boreyko, CT	Mr. Roman M. Kabara
The Honorable Hank Brown, DC	Mr. Alojzy Kondracki, FL
Mr. Joseph Burzański, NJ	Mrs. Elizabeth Kondracki, FL
Mrs. Halina Chodacka, FL	Mr. Henryk Kudliński, AR
Mr. Andrzej Cisek, Poland	Mrs. Janina Kulikowska, NJ
Mrs. Danuta Cisek, Poland	Mrs. Wanda Kulpińska-Dezwoł, PA
Mr. John Conrad, FL	Mrs. Irena S. Kupferwasser, MI
Mr. Mieczysław M. Dutkowski, CA	Mr. Bolesław Łaszewski, NY
Mr. Romuald Dymski, NY	Mrs. Caroline E. F. Matecki, NY
Mr. Andrew Forest, FL	Dr. Stanisław Milewski, CT
Mr. Aleksander Frejszmidt, Canada	Mrs. Halina Pawłowicz, FL
Mr. Jacek Gałązka, CT	Mr. Tadeusz A. Pawłowicz, FL
Mr. Adam M. Golas, CT	Prof. Michał A. Peszke, RI
Mr. Jan Góral, Poland	Mr. Michał Polewko, CA

Mrs. Irene Prime, NY
Mrs. Maria Rasiej, NJ
Dr. Izabela Roman, NJ
Ludwik Seidenman, Esq. NY
Mrs. Janina Skarbowicz, CA
Mrs. Janet Skibiski, MA
Mr. John F. Skibiski, MA

Mr. Leon Sliwiński, Spain
Mr. Zygmunt Staszewski, NY
Mr. Edmund Sułkowski, NY
Mr. Andrzej Szczotka, MI
Mr. & Mrs. Richard Tolściak
Dr. Leszek J. Wolfram, CT

CZŁONKOWIE WSPIERAJĄCY

Ewa i Stanisław Babiarz, NY
Mrs. Dorothy Bajak, NY
Mrs. Ada Bajor, MA
Mr. Eugene Bąk, OH
Mrs. Zarema Bau, NY
Mrs. Barbara Beck-Bliven, NV
Mr. Romuald Bulas, NJ
Lawrence M. Du Buske, M. D., MA
Helena Z. i Stanisław Chądzyński, FL
Ms. Stanisława Chowaniec, NY
Mr. & Mrs. Antoni Chrościelewski, NY
Prof. Anna Cieniała, KS
Dr. Zbigniew Darzynkiewicz, NY
Dr. Elżbieta Darzynkiewicz, NY
Mr. Karol Dokurno, NY
Mr. L. B. Domanski, ID
Mr. Zbigniew Dybczak, AL
Dr. Zdzisław Fiutowski, MI
Mrs. Danuta Futyna, PA
Ms. Christine M. Golaszewski, CT
Dr. & Mrs. Ronald J. Hagadus, NY
Mr. Bronisław Idasiak, NJ
Mr. Tomasz Jaworski, MD
Mr. Jack S. Jordanowski, NJ
Dr. Maria Kapuścińska, NY
Mr. & Mrs. Walter Kenworthy, NY
Mr. Joseph E. Kleszczynski, CT
Dr. Julian E. Kulski, VA

Mr. Piotr Kumelowski, NY
Dr. Jan Kurdwanowski, NY
Prof. Juliusz Łukasiewicz, Ont. Canada
Rev. Msgr. Joseph Marjanczyk, NJ
Prof. John Micgiel, NY
Mr. Ryszard Mossin, PA
Ms. Christine Nagorski, NY
Dr. & Mrs. Karol Pilarczyk, NY
Ms. Krystyna Piórkowska
Mr. & Mrs. Ryszard Rudczyński, FL
Mr. & Mrs. Stanisław Ryś, NY
Ms. Barbara W. Rzacca, MI
Dr. & Mrs. Simon Schochet, NY
Mr. Frank J. Serfas, Canada
Mr. Felix Smigiel, IN
Mr. & Mrs. Witold Sulimirski, NY
Alina S. Szczesniak, NY
Mr. Jerzy Świątkowski, NY
Mr. Jan Tomczycki, CT
Mr. & Mrs. Edward Walsh, CT
Mr. John Wiernicki, MD
Mr. & Mrs. Jan J. Więckowski, PA
Prof. Józef Wieczerzak, NJ
Dr. & Mrs. Stefan P. Wilk, CA
Mrs. Wanda Wolińska, NY
Aldona Vos, MD, NC
Prof. Janusz K. Zawodny, WA

CZŁONKOWIE ZWYCZAJNI

- Mr. Zbigniew Adamski, MI
Prof. Jan Adler, NY
Mr. Stanislaus Akielaszek, NY
Mr. Jerzy Arndt, NJ
Mrs. Zofia Bałczewska, NY
Mrs. Bogusława Barnesson, WA
Mr. Zdzisław Baran, NJ
Richard Baranski, OFM. OH
Mr. Janusz Bartkiewicz, MA
Dr. & Mrs. George Bellak, NY
Mr. Jan Błaszczyna, NY
Mr. Stanley P. Bosse, PA
Prof. & Mrs. Andrzej Brzeski, CA
Mrs. Beata Buhl-Tatka, NY
Mr. Walter Cebulski, IL
Dr John Cetnarowski – Cetner, NY
Mr. Bogdan Charlam, CT
Mrs. Jadwiga Chruściel, NY
Danuta Cimocho, DDS, NY
Mr. Eugene Ciszewski, NY
Mr. Mieczysław Czapla, MI
Mr. & Mrs. Jan Czapliński, NY
Prince Alexander Czartoryski, Brasil
Mrs. Jolanta Dalewska, NY
Mr. Mirek Denisiewicz, NY
Mrs. Iwona Drąg-Korga, NY
Mr. Richard J. Dreszer, VA
Prof. Walter Drzewieniecki, NY
Mr. Mieczysław Duszny, CT
Mrs. Irena Drycz-Freeman, NY
Mr. George Dybicki, NJ
Mr. Edward K. Dzieleński, MA
Mr. David J. Dziuba, IL
Mr. Janusz A. Dżugaj, CA
Mr. John Edwards, NY
Dr. Andrew S. Ehrenkreutz, Australia
Mrs. Wanda Eysymontt, NY
Ms. Patricia A. Faulkner, CT
Dr Francis Filipowicz, VA
Prof. Aleksander Gella, NY
Dr. Czesław Gieniewski, NJ
Mrs. Ewa Gierat, CT
Mr. Stefan Ginilewicz, CA
Mrs. Zofia Głodowska, NY
Mr. Wojciech J. Głodowski, NY
Mr. Janusz Grodzicki, NY
Dr. Stanisław Gross, NY
Rev. Kazimierz J. Grotnik, PA
Mr. Frank Hajduga, NJ
Dr Dorota Halicka, NY
Mr. & Mrs. Z. &L. Hasztrakiewicz, FL
Dr. Jerzy Hauptmann, MO
Mr. Andrzej Hempel, PA
Mr. Józef A. Holdyk, OH
Mr. Jerzy Z. Hubert, FL
Mr. Richard Hunter, Jr., NJ
Mr. Jan Jachniewicz, NY
Brig. Gen. Walter Jajko, USAF, VA
Mr. Zbigniew Janczur, CA
Dr. Anna Jaroszyńska-Kirchmann, CT
Mrs. Alina Jeannopoulos, NY
Mr. Stanisław Jędrysek, NY
Mrs. Eva Jędruch, NJ
Mrs. Grażyna Jonkajtis-Luba, NY
Mr. John Kaczmarek, NJ
Mr. Eugene Kaleniak, NY
Mr. Ryszard Kaleta, NY
Mrs. Grażyna Kamińska-McNamara, NJ
Mr. Kazimierz Kardasiński, NY
Mr. Eugene Karol, Jr., RI
Mrs. Janina Katelbach, NY
Dr Witold Kawecki, CT

Ms. Jadwiga Kessler, NY
Mr. Mieczysław Kierklo, CT
Mr. Henryk Kitaszewski, Australia
Mr. Zbigniew K. Kobus, IL
Mrs. Zofia Koper, VA
Dr. Francis Kopernik, PA
Mrs. Irene M. Korsak, MD
Prof. Wallace J. Kosiński, OH
Mr. Stefan Kowalik, IL
Mr. J. W. Kozina, Alb.
Mr. Kazimierz Kramczyński, IL
Mr. Henry Krawczyk, NY
Mrs. Joanna Krance, NY
Mr. Leszek Kropiwnicki, Poland
Prof. Jerzy H. Krzywicki-Herbert, CT
Mrs. Jadwiga Krzyżanowska, MA
Mr. Janusz Krzyżanowski, NJ
Dr. Jerzy W. Książniak, NJ
Prof. John J. Kulczycki, IL
Mr. & Mrs. Walter Kuskowski, NY
Bronisława & Jan Kwaśniccy, NY
Prof. Franciszek Lachowicz, CT
Mr. Teofil Lachowicz, NY
Mr. Krzysztof Langowski, NY
Dr Eugeniusz Lazowski, IL
Mr. Władysław Leszczyński, NY
Mr. Roman Leszczyński, NY
Mr. Jan Litmanowicz, Brasil
Mrs. Alexandra G. Lloyd, NJ
Ms. Marta Łoch, NY
Dr. Katarzyna Luba, IL
Mr. Aleksander MacDonald, NY
Mrs. Anna Maciejewska Dyba, NY
Mr. Walter Madura, CT
Mr. Chester Majewski, NJ
Mrs. Statia Martini, NY
Mrs. Janina S. Matthews, OH
Mr. Zbigniew Matczynski, MA
Dr. Elżbieta Matynia-Adams, NY
Bożena & Lukasz Mellerowicz, NY
Mrs. Irena Michałowska, NY
Mr. Stanisław Michałowski, NJ
Mr. Frank Milewski, NY
Mr. Stanley A. Miskura, WV
Mr. George L. Morgan, WY
Mr. Broniek Mysak, NY
Col. C. A. Namiesniowski, Ont. Canada
Rev. Peter Paul Narkun, NY
Mr. Jan Natkaniec, NY
Mrs. Stanisława Natkaniec, NY
Mr. Jan Niebrzydowski, CT
Dr. Chester M. Nowak, MA
Mrs. Aleksandra Nawakowska, CT
Rev. Edward Nowakowski, WI
Mr. Jan Nowak-Jeziorański, Poland
Mr. Stefan Orzechowski, FL
Mr. Mieczysław Pająk, NY
Mrs. Krystyna Pawłowicz, NY
Dr Danuta Piątkowska, NY
Ms. Jadwiga Pietraszewska, NY
Mrs. Róża Piłsudska-Ekimov, TX
Mr. Józef Piotrowski, NJ
Mr. Bernard Pitsvada, VA
Mr. Włodzimierz J. Pisarski, MA
Mrs. Beata Pociask, NY
Mr. Iwo Cyprian Pogonowski, VA
Mrs. Irena Pol, NY
Mr. Andrzej Pomian, DC
Mr. Tadeusz Przedpelski, CT
Ms. Sophie B. Quay, FL
Jerzy & Anna Radziejowski, NJ
Mr. Antoni Rogoziński, WI
Mr. Andrzej T. Romer, Belgium
Dr. Andrew B. Rudczyński, PA
Mr. Marek A. Rudzki, NY
Mr. Zbigniew Rurak, DC

Dr. Witold Saski, NE
Mrs. Halina Schally-Ternynck, Canada
Mr. Paul Seiden, CA
Dr. Piotr Sierant, CT
Mrs. Barbara Sikora, NY
Mr. William Sikorski, MA
Mrs. Izabela Siuta, NY
Mr. Piotr Skarbowicz, CA
Mrs. Malina Stadnik-Nealis, NY
Dr. Stanley B. Skora, NJ
Prof. Zofia A. Soroka, WI
Dr. Janina Stadnik, NY
Mr. Zdzisław Starostecki, FL
Prof. W. Z. Stepniewski, PA
Mr. Lukas Stobierski, NY
Mr. Carl S. Stoy, Jr., MA
Mr. Carl Suplicki, AZ
Mr. Stanisław Świdorski, NY
Mr. Peter Świącicki, MI
Mr. Jan M. Świącicki, CT
Dr. Jerzy Świerbutowicz, NY
Mrs. Franciszka Szczygielska, NY
Mr. George R. Szymański, PA
Mr. Richard J. Talaska, WI
Mrs. Maria Targowska, Brasil
Mr. & Mrs. Andrew Tarnowski, CT
Mr. Zbigniew Tazbir, CT
Mr. Eugene J. Trela, OH
Mr. Jerzy P. Tumaniszewili, OR
Mr. & Mrs. Stanisław Tyszkiewicz, MI
Mr. Władysław Tyszkiewicz, MI
Mrs. Bożena Urbanowicz-Gilbride, NY
Dr. Andrzej Vorbrod, NY
Mr. & Mrs. Wojciech Walczak, NJ
Prof. Piotr Wandycz, CT
Mr. Władysław Wantula, NY
Mrs. Elizabeth Wasiutyńska, CT
Mr. Hipolit Wawelberg, Brasil
Mr. Peter Wendolski, NY
Arcybiskup Szczepan Woś, Italy
Ms. Irena Wolicka, NY
Mrs. Maria Wieckowski Mercer, VA
Mr. & Mrs. Bolesław Wierzbiański, NY
Mrs. Mary J. Wiesen-Kosinski, SC
Mr. Ryszard Winter, NY
Mr. John Wisniewski, CT
Mr. Edward Witanowski, NY
Mr. K. C. Witczak, NY
Msgr. John P. Wodarski, CT
Mr. Rafał Wojczulanis, NY
Prof. Bronisław Wojtun, TN
Dr. Jadwiga Wołek, CT
Mr. Walter Zacharasiewicz, MD
Mr. John H. Zadarnowski, MO
Mrs. Alicja Zadrożna-Fizman, IN
Dr. Jan Zaprawa-Ostromięcki, NJ
Mr. Władysław żeleński, France
Mr. Stanley J. Ziemiński, OH
Mr. Andrzej Ziobron, NY
Mr. William Zoltowicz, OH
Ms. Angela Zubrzycki, NY
Mr. Jan żurakowski, Canada
Prof. Józef Zwistocki, NY

CZŁONKOWIE KRAJOWI

Adam Bidas
Miroslaw Boruta
Andrzej Gwiazda
Grzegorz Hajdarowicz
Eugeniusz C. Król
Dr Antoni Lenkiewicz
Antoni Macierewicz
Leszek Moczulski
Dr Kornel Morawiecki

Dr Wojciech Myślecki
Dr Piotr Naimski
Wiesław Ochman
Dr Maria Pestkowska
Dr Sławomir Radoń
Tadeusz Stański
Izabela Szeremetiew
Dr Romuald Szeremetiew
Dr Bohdan Urbanowski

CZŁONKOWIE INSTYTUCJE

Church of St. Stanislaus, NY
Friends of Wilno Association, IL
Fundacja Kościuszkowska, NY
Hoover Institution, CA
Polish Air Force Veterans Association,
CA
Polish American Congress, FL
Polish American Club of Sarasota, FL
SPK Branch No 6, Canada
Polish Home Army AK Veterans
Association, IL
Polish National Alliance, Lodge 53, IL
Polish Veterans of WWII, No. 53, IL
Polish Veterans Association
of B. C., Canada
Polonus Philatelic Society, IL
Polstar Publishing Corp., NY
SPK No. 13-Utica, NY
SPK No 15- Chicago, IL
SPK No 19 – Boston, MA
SPK No. 32 – Chicago, IL
SPK No 32 – Baltimore, MD
SPK No. 35 – Newark, NJ
SPK No. 39 – Brooklyn, NY

SPK No. 43 – Los Angeles, CA
SPK No. 49 – San Francisco, CA
SPK No. 53 – Chicago, IL
SPK, “Wierność Żołnierska”,
– Chicago, IL
SPK No. 13 – Manitoba, Canada
SWAP No. 2, IL
SWAP No. 12, PA
SWAP No. 36, NJ
SWAP No. 37, MA
SWAP No. 51, NJ
SWAP No. 74, OH
SWAP No. 81, NJ
SWAP No. 103, CT
SWAP No. 111, CT
SWAP No. 119, CT
SWAP No. 149, WI
SWAP No. 173, CA
ZNP Gmina 118, MA
ZNP Grupa 433, IL
ZNP Grupa 31, WI

DEKLARACJA

Proszę o przyjęcie mnie na członka Instytutu Piłsudskiego.

Załączam czek lub *Money Order* tytułem rocznej składki członkowskiej:

..... \$ 50.00	członkowie zwykli
..... \$ 25.00	studenci i niezasobni emeryci
..... \$ 100.00	członkowie wspierający
..... \$1000.00	członkowie dożywotni
..... \$ 100.00	członek Instytucja (Organizacje Non-Profit)
..... \$ 250.00	członek Instytucja (Firmy)

Imię i nazwisko

Adres

Miasto Stan Kod poczt.

Telefon (.....)

Data Podpis

Tytułem darowizny na rzecz Instytutu Piłsudskiego załączam czek lub *Money Order* na sumę

Czeki lub *Money Orders* proszę wystawiać na:

PIŁSUDSKI INSTITUTE OF AMERICA

Prosimy o pamięć o Instytucji podczas sporządzania testamentu.

Składki członkowskie, darowizny oraz zapisy testamentowe są zwolnione od podatków (tax deductible).

APPLICATION

I hereby apply for membership in the Piłsudski Institute of America.

I enclose my check or *Money Order* for my annual membership fee:

..... \$ 50.00	Regular Members
..... \$ 25.00	Students and Retired
..... \$ 100.00	Sustainig members
..... \$1000.00	Life Members
..... \$ 100.00	Associate Membership (Non-Profit Organization)
..... \$ 250.00	Associate Membership (Corporations)

Name.....

Street.....

City..... State Zip Code

Telephone (.....)

Date Signature

I would like to make a donation \$.....

Please make check or *Money Order* payable to:

PIŁSUDSKI INSTITUTE OF AMERICA

Membership fees as well as any donations to the Institute are tax deductible.

Ogłoszenia:

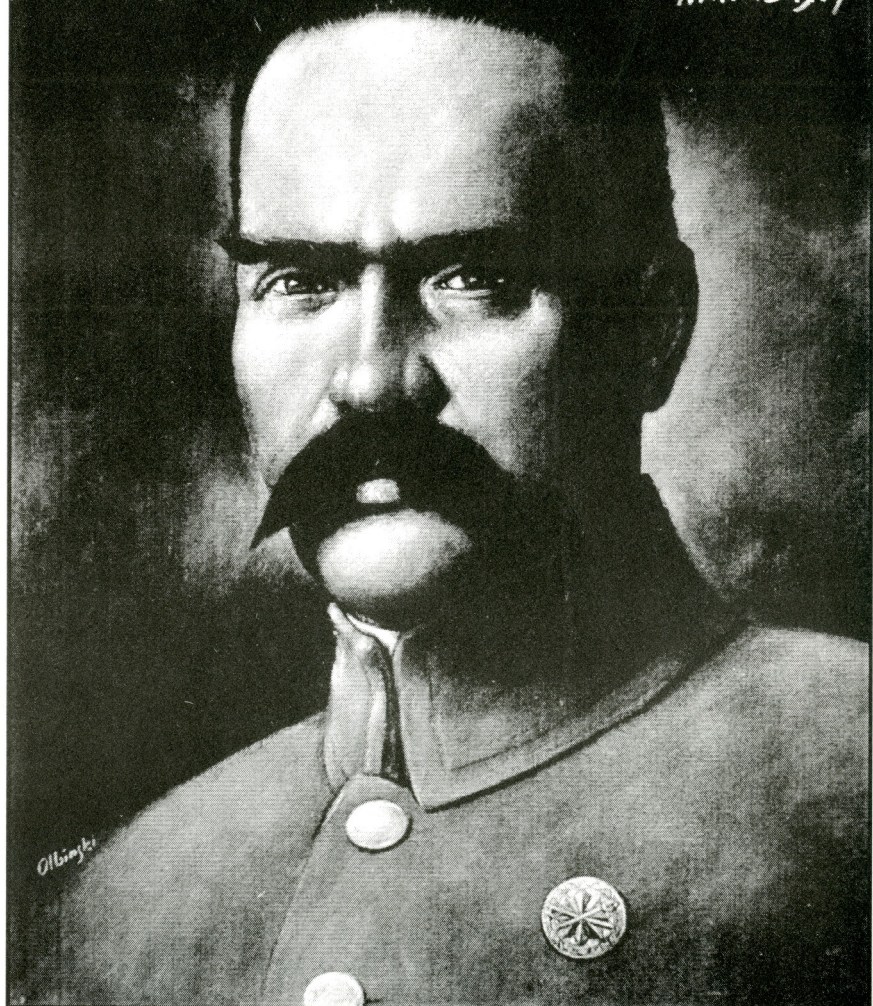
Instytut planuje zorganizowanie sesji informacyjnej dla członków o planowaniu spadkowym. Prosimy o zgłaszanie się telefonicznie do biura Instytutu (212) 505-9077

Na rynku ukazała się monografia pt. „Polonia Technica. Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Polskich w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej. Zarys Historii w latach 1941-2001”, Akademia Polonijna, Częstochowa – Nowy Jork 2001, s. 307

ROZNIKA
INSTYTUTU
PIBSUDSKIEGO
W AMERYCE

1943-2003

PIBSUDSKI
INSTITUTE
OF AMERICA
ANNIVERSARY

Olbiński

Autor plakatu: Rafał Olbiński